

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Mgr. Bc. Helena Hynková
Téma práce:	Řízení ve věcech péče o nezletilé děti
Rozsah práce:	139 stran vlastního textu

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózántkou zvolené téma lze považovat jak za nové, tak za aktuální. Důvodem je skutečnost, že právní úprava této problematiky obsažená v zákoně o zvláštních řízeních soudních je relativně nová (tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2014) a i dřívější právní úprava obsažená v občanském soudním řádu byla tradičně předmětem zevrubného zájmu veřejnosti jak odborné, tak laické. V poslední době jsou intenzivně diskutovány zejména mediálně přitažlivé okruhy problémů souvisejících jednak s „únosy“ dětí jedním z rodičů, tak i problematika svěřením do péče jednoho z rodičů. Tyto debaty mají mnohdy silné emocionální zabarvení. Právě z tohoto důvodu lze uvítat práci, která je jako právně-teoretické dílo ze své podstaty od tohoto zabarvení oproštěna a poskytuje tak solidní základ a fakta pro skutečně seriózní diskurz na tomto poli právní problematiky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování rigorózántkou zvoleného tématu vyžaduje znalost teoretického pojetí komplexu právních institutů, které ve svém souhrnu zajišťují právní ochranu dítěte, a to jak v oblasti hmotného práva, tak v samotném řízení péče soudu o nezletilé, přičemž této problematice je tradičně věnována značná pozornost. Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, při čemž lze čerpat z bohaté monografické i časopisecké literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

Jak napovídá již název práce, rigorózántka se hodlá ve své práci zabývat soudním řízením, ve kterém soud rozhoduje o širokém okruhu záležitostí týkajících se nezletilých. S ohledem na zvolené téma je nutné brát zřetel především na judikaturu soudů, zejména Nejvyššího soudu ČR, Ústavního soudu ČR a rovněž i Evropského soudu pro lidská práva. Neboť je to právě judikatura těchto soudů, která významně dotváří každodenní právní praxi na tomto poli tím, že do ní vnáší v konkrétních případech aspekt lidských práv a ústavních principů. Nadto by bylo vhodné kriticky analyzovat jednotlivé nástroje z hlediska jejich reálného fungování v praxi.

Autorka přistoupila na základě svých teoretických poznatků ke zvolenému tématu vhodně. Z níže nastíněného formálního členění práce vyplývají i následující použité právně hermeneutické metody, tedy metody zkoumání práva. Rigorózántka použila převážně metodu analytickou, která vykládá právo pomocí rozložení tohoto celku na jednotlivé části, což vede ke snazšímu pochopení jednotlivých institutů za použití metody gramatické, která je základní metodou pro vnímání psaného textu zákona.

Níže bude posouzeno, zda si rigorózántka tyto teoretické (i praktické) otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých částí (celkem pěti). Těžiště práce je obsaženo zejména ve třetí a čtvrté části. Jednotlivé části se přehledně člení na menší celky. Kromě těchto kapitol jsou zvlášť vyčleněny abstrakt v českém a anglickém jazyce, seznam použitých zkratk, seznam použité literatury a judikatury včetně právních předpisů a důvodových zpráv, resumé v anglickém jazyce a seznam klíčových slov. V úvodu seznamuje rigorózántka čtenáře s obsahem své práce (provádí zúžení tématu na problematiku řízení ve věcech péče o nezletilé dítě), bohužel již ne s cíli, kterých chce při psaní práce dosáhnout. V části druhé se autorka věnovala popisu hmotněprávní úpravy zvolené problematiky, což považuji za vybočení ze zvoleného tématu. Pak samozřejmě nemohla věnovat patřičnou pozornost ostatním záležitostem, ve kterých soud v řízeních ve věcech péče soudu o nezletilé rovněž rozhoduje. Což vedlo k tomu, že byla nucena téma zúžit. Klade se otázka, proč rovnou

název práce nevymezila úžeji. Jak již bylo výše konstatováno, těžištěm hodnocené práce je část třetí, kde se rigorózní autorka zaměřila na právní úpravu řízení, ve kterém soud rozhoduje o svěřeni nezletilého dítěte do péče a část čtvrtá, do které naopak vhodně zařadila vybrané otázky tohoto řízení, zejména mediaci. Hodnocená práce je ukončena závěrem, ve kterém autorka uvádí dílčí závěry, k nimž v práci dospěla a vyslovuje své vlastní hodnocení dané problematiky, a to jak v rovině *de lege lata*, tak uvádí i návrhy *de lege ferenda*. Po formální stránce je, až na výtku ohledně zařazení kapitoly druhé a naopak opomenutí ostatních záležitostí, ve kterých soud rozhoduje v rámci řízení péče osudu o nezletilé (i když je toto vysvětleno v úvodu), členění práce vyhovující požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Vzhledem k níže uvedenému lze práci hodnotit jako poměrně zdařilou rigorózní práci, v níž je zvolené téma zpracováno přehledně a neobsahuje zásadní věcné chyby. Drobné nedostatky budou popsány níže v bodě 6. 1. Výtku mám pouze k chybějící komparační části práce, která by se dala v práci tohoto druhu očekávat. Nicméně lze uzavřít, že práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 6312(!) stran, představující 203 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či judikatury, které logicky musí být shodné. Na základě uvedené kontroly shod tedy nelze učinit závěr o tom, že by rigorózní autorka nepostupovala při tvorbě práce *lege artis*.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem rigorózní práce bylo popsat a kriticky analyzovat problematiku řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Autorka tento cíl splnila pouze částečně, neboť se zaměřila jen na určité záležitosti, a to konkrétně na svěřování dětí do péče.
Samostatnost při zpracování tématu	Z práce je zřejmé, že autorka vyhledala četnou literaturu, ať už monografického či časopiseckého rázu a rovněž vyhledala relevantní judikaturu. Autorka se s prameny nejen řádně seznámila, nýbrž s nimi také náležitě pracovala, jak dokládají četné odkazy průběžně v textu. Lze uzavřít, že autorka při zpracování postupovala natolik samostatně, nakolik se očekává od autora tohoto druhu práce.
Logická stavba práce	Z hlediska logické stavby práce nelze autorce nic zásadního vytknout. Lze shrnout, že systematika je zvolena vhodně a přehledně až na výtku uvedenou výše. Podrobně k této problematice viz bod 3. Lze uzavřít, že logická stavba práce je vhodná a že práce z tohoto hlediska splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury by byl přehlednější, kdyby byl vhodně rozčleněn, a to např. na seznam literatury monografické a časopisecké. Navíc ne zcela od sebe odlišila literaturu a „jiné prameny“, kam řadíme především judikaturu. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s více než pěti desítkami pramenů. To je

	vzhledem k požadavkům na práce tohoto druhu postačující.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka zvolené téma zpracovala zevrubně pouze zčásti, neboť se nevěnovala ostatním věcem, ve kterých soud v rámci řízení péče soudu o nezletilé také rozhoduje. Kladem práce je skutečnost, že rigorózní autorka neopomněla pracovat s judikaturou soudů, což je vzhledem ke stanovenému cíli práce zcela nezbytné. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala řádně, i když ho ne zcela vyčerpala.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy či tabulky, což je vzhledem k danému tématu pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je po stránce jazykové i stylistické na dobré úrovni. V textu práce nejsou téměř žádné překlepy (výjimečně na s. 23, 27), což svědčí o autorčině pečlivosti, s jakou provedla konečnou gramatickou korekturu textu. Jazyková a stylistická úroveň práce je tedy na poměrně dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6. 1. Připomínky:

Autorka necituje správně právní předpisy, a to jak v seznamu zkratkách, tak ve vlastním textu práce (např. na s. 7, 96 a na jiných místech).

Kladně hodnotím její polemiku s názory uvedenými v odborné literatuře (např. na s. 23, 29 a jinde).

Na straně 32 (i 149) chybně uvedla jméno autorky odborné literatury, a to „Průšková“, ale správně má být uvedeno „Průšová“.

Na straně 60 uvádí, že matka dítě „opustí“, jaké právní následky má toto matčino jednání?

Na straně 74 odkazuje na text nálezů ÚS ČR, ve kterém je citováno příslušné ustanovení zákona o rodině (ten již není účinný), bylo toto převzato i do OZ?

Na straně 93 odkazuje na slovenskou právní úpravu – zde upozorňuji, že již tato úprava nebude účinná, neboť od 1. 7. 2016 budou účinné nové kodexy. Jaký je názor autorky – měl by zákon stanovit soudu lhůtu pro vydání rozhodnutí?

Velmi autorku chválím za zařazení pojednání o mediaci – má autorka povědomí o efektivitě tohoto způsobu řešení rodinných sporů?

6. 2. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při obhajobě práce se rigorózní autorka zaměří na problematiku znaleckých posudků v řízeních o rozhodování o péči o nezletilé dítě.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené drobné výhrady, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	--------------	---

V Praze dne 21. června 2016

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce